

[Hoff.]

fordi den omfatter de Mennesker, som uanset store økonomiske Afsavn og maaske endda personlig Risiko kategorisk har nægtet at arbejde for Tyskerne, og det er Hensynet til disse Mennesker, til dem, der virkelig bragte et Offer for deres Overbevisning, der er et af de tungest vejende Argumenter for, at man ikke kan lade nogen, som har tjent Penge paa Tyskerne, slippe helt uden Tilbagebetaling.

Naar det nu gælder om at ramme de Firmaer, som hører til Gruppe 1, de egentlige Værnemagere, og samtidig forlange en vis Tilbagebetaling af Gruppe 2, de øvrige, der har arbejdet for Tyskerne, saa maa man finde bestemte Kriterier, hvorefter man kan adskille disse to Grupper, idet man ikke uden videre kan regne med at komme til Klarhed over de Motiver, der ligger bag ved de trufne Dispositioner, og det er jo ellers netop Motiverne, som i stærkest Grad maa være afgørende for, hvorvidt et Firma skal henregnes til den ene eller den anden af disse Grupper. I det Forslag, som oprindeligt blev fremsat fra Modstandsbevægelsens Side, havde man som Kriterium for den første Gruppe fastsat, at der skulde være Tale om et selvstændigt Initiativ fra Firmaets Side for at komme i Forbindelse med Tyskerne. Der er ingen Tvivl om, at der ligger en rigtig Tankegang bag ved dette, men paa den anden Side er det jo saadan, at det er meget vanskeligt at anvende dette Kriterium i Praksis. Man har derfor maattet gaa andre Veje, som jeg om et Øjeblik skal komme tilbage til ved Omtalen af det foreliggende Forslags enkelte Paragraffer.

Inddelingen i de to Hovedgrupper har man imidlertid beholdt hele Vejen igennem, som rimeligt er, og nu er man endda gaaet saa vidt, at man har opdelt det oprindelige Lovforslag i to forskellige Forslag, hvorved det tydeligt er præciseret, at der virkelig er Tale om to Grupper af Handlinger, som maa bedømmes forskelligt. Jeg tror, at en saadan Opdeling er værdifuld, for saa vidt den paaviser Forskelle mellem de to Grupper, men den rummer samtidig en stor Fare for, at man fristes til at søge at trække saa mange Afgørelser som muligt ind under den milde Lov, fordi selve det Forhold, at der er to Love, bevirker, at det Firma, der kommer til at staa til Ansvar efter den strengere Lov, kommer til at staa brændemærket. I Hovedtrækkene er man saa startet ud fra den Forudsætning, at Firmaer, hvis Handling maatte bedømmes som hørende til Gruppe Nr. 1, principielt skulde miste hele den Fortjeneste, som var opnaaet

ved Arbejde for Tyskerne, hvorimod den anden Gruppe skulde have Lov til at beholde en væsentlig Del af Fortjenesten og blot tilbagebetale en passende Mængde som Udtryk for, at det maatte anses for uberettiget, at de havde høstet økonomisk Gavn af Samarbejdet med Besættelsesmagten i en Periode, hvor en meget stor Gruppe af det danske Folk tværtimod levede under vanskelige økonomiske Kaar.

Vi er saa i Dag naaet til at skulle behandle disse Forslag, som er imødeset med stor Interesse og stor Utaalmodighed i alle Kredse af det danske Folk. Det foreliggende Forslag er ikke det samme som det, der oprindeligt blev fremsat fra Modstandsbevægelsen, langt fra. Ved en lang Række Behandlinger i Regeringen og paa Møder mellem Partier og Regering er der blevet hugget en Hæl og klippet en Taa. Ganske vist er det rigtigt, naar det ærede Medlem Hr. Kristen Amby siger, at visse Bestemmelser i det Forslag, som blev forelagt os fra Regeringen, var uheldige og ikke vilde kunne egne sig til Gennemførelse i Praksis, men ikke desto mindre er det et uomstødeligt Faktum, at ved hver Ændring er Loven blevet mildere. Hovedresultatet af disse Forhandlinger er, at Lovforslaget i Dag er mildere, end det var, da det blev præsenteret os af Regeringen, og Regeringens Forslag var mildere end det, Modstandsbevægelsen i sin Tid kom med. Der er blevet hugget en Hæl og klippet en Taa, men stadig efter Recepten: mildere og mildere. Saa skulde der tages Hensyn til een Gruppe, saa til en anden, og til sidst naaede vi det foreliggende.

Om det foreliggende Forslag er der rent principielt det at bemærke, at det ikke fuldt ud tilfredsstillende de Krav, man fra Folkets Side maa stille til det. Jeg vil først vende mig til det Forslag, som handler om de egentlige Værnemagere. Som Kriterium har man her valgt det, at Loven skulde omfatte Firmaer, der er oprettet efter Besættelsens Begyndelse, samt Firmaer, som efter Besættelsens Begyndelse er blevet omdannet eller har foretaget væsentlige Udvidelser af Driftsanlæg og Driftsmateriel. Ifølge Forslagets § 3 gælder det, at hvis i alt Halvdelen af den samlede Omsætning i blot et Aar af Besættelsen hidrører fra Tyskerne, falder Firmaet ind under den strengeste Bestemmelse, nemlig fuld Tilbagebetaling af hele den ved Tyskerarbejdet opnaaede Nettofortjeneste. Der er næppe Tvivl om, at dette maa anses for fuldt ud tilfredsstillende, forudsat at man kan være nogenlunde sikker paa, at virkelig alle de Firmaer, som hører ind under denne Lov, omfattes